

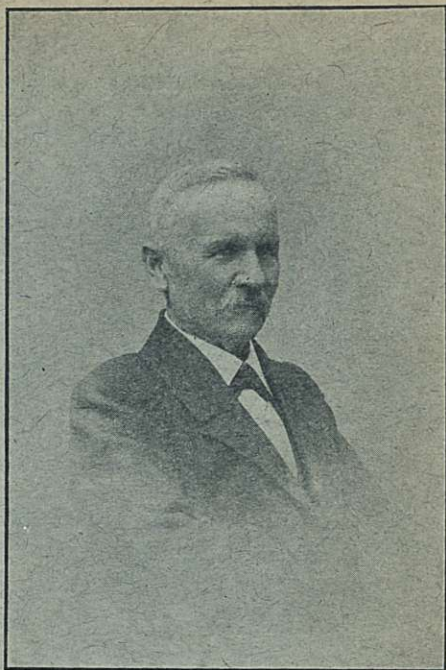
K

JOULURUNOJA LAPSILLE

SEPITTÄNYT

OLLI VUORINEN

KUSTANTAJA ALFRED LAGERBOM, HAMINA.

JOULURUNOJA

LAPSILLE

□□

SEPITTÄNYT

OLLI VUORINEN

□□

KUSTANTAJA: ALFRED LAGERBOM, HAMINA.

JOULUBRUNOJA

PARSILLE

AMMUNNAN

20

HAMINASSA 1911,
SUOMALAINEN SANOMALEHTI- JA KIRJAPAINO O.-Y.

JOULUTERVEHDYS.

Terve tultuas,
Joulu, juhla jalo!
Taivaallinen valo
On sun antias.
Missä ikinään
Joulutähti loistaa,
Varjot yön se poistaa
Sulo säteillään.

Joulu tähti on
Meillä Herran sana,
Sehän kirkkahana
Poistaa pimennon.
Kuka lienetkin,
Toivehes se täyttää,
Tien se tähti näyttää,
Betlehemihin.

Kapaloituna
Seimessä hän makaa,
Joka meille jakaa
Taivaan lahjoja.
Jumal'lapsen luo
Ihmislapsi riennä
Heikkona ja piennä,
Hänpä turvan tuo.

Hän on kuningas
Armollinen aivan,
Herra maan ja taivaan,
Rauhan ruhtinas.
Hälle ylistys!
Vastaa ota hältä,
Lasten ystävältä,
Joulutervehdys!

LAPSET JA JOULUKUUSI.

(Vuorolausunto. Joku lapsista piiloutuu kuusen taa ja sanoo sieltä mitä kuusella on sanomista; toinen lapsi kyselee; arvata koettaa useat lapset; loppusanat lausuu yhdessä kaikki lapset.)

Oi salon impi, sä kukkea kuusi,
Vehmas ja vehreä, lauhtumaton,
Sun ihanuutesi kestävä, uusi,
Sun vihannuutesi vaihtumaton,
Vartesi suora ja runkosi sorja,
Myös joka lehväsi kaunis ja norja,
Oi salon tytti, mä tiedustelen,
Miks tulit ilmoille ihmisien?

En ihanuuttani itse mä luonut,
En vihannuuttani itse mä tee,
Korkein kaitsia kaikki on suonut,
Hän, joka maailmat johdattee.
Kilttiä lapsia täällä mä huomaan,

Siksipä ennätin uutista tuomaan,
Harvoin mointa on mainittavaa,
Vaan toki ensinnä arvaelkaa.

Hirvikö harppaili luonasi milloin?
Karhuko tanssaten leikkiä löi?
Vai jänö juurehes istahti illoin?
Kettuko parhaita paistia söi?
Tuuliko tuiverti, myrskykö mylvi?
Talviko tähtiä lehvihis kylvi?
Huusiko huuhkaja kumppaniaan?
Vai jakoi Mielikki aartehiaan?

Nuo jokapäiväistä kaikki on siellä
Metsolan pirtissä. Niin tosiaan,
Eip' ole aihetta arvattu vielä,
Josta mä riensin nyt ilmoittamaan:
Jouluhan kohta on joutuva tänne,
Teitä ja kaikkia ystäviänne
Jouduin ma juhlaalle valmistamaan,
Riemua rintoihin kartuttamaan.

Joulu jo saapuvi, oi ilo suuri,
Vanhat ja nuoret nyt riemuelee!
Jouluhan juhlien juhla on juuri,

Hengen ja mielen se uudistele!
Jouluna laulamme hartaudessa:
Kunnia Herralle korkeudessa,
Maassakin myös sopu rauhallinen
Suosio seurassa ihmisien!

JOULUTÄHTI

JOULUTÄHTI.

Tietäjille itämaan
Loisti muinen tähti;
Kuningasta hakemaan
Lännempää he lähti;
Heidät ihmetähti tuo
Johti Jesuslapsen luo.

Heillä lahjat muassaan
Runsaat ja oivat;
Nöyrinä he aarteitaan
Jesukselle toivat;
Joulu-ilo rinnassaan
Palasivat kotiaan.

Lapsikulta sullekin
Loistaa kirkkahana
Joulutähti armahin,

Se on Herran sana;
Loistehessa tähden sen
Löydät itse Jesuksen.

Lahjat kuninkaalliset
Jesus sulle suopi,
Runsaat armons antimet
Taivahasta tuopi;
Mielesi hän valostaa,
Olentosi jalostaa.

Avaa pieni aarteheh
Kuninkaalle tälle,
Sinun nuori sydämes
Kelpaa lahjaks hälle,
Sitten joulu-ilos on
Täydellinen, verraton.

JOULU-ILOJA.

Joulu kun ovella
Luoksemme lähenee,
Lapsien povella
Tuntehet hilpenee;
Silmät ne kirkastuu,
Liikkehet vilkastuu,
Joulusta joka suu
Silkuttelee.

Joulu kun ovesta
Sisähän sipsuttaa,
Lapsien povesta
Riemu jo raikahtaa;
Kas miten karkeluun,
Leikkihin, lauleluun,
Ympäri joulupuun
Lapsoset käy!

Voi sitä joulua
Kirkkaine tähtineen,
Kotia, koulua
Muistaa se lahjoineen!
Mieltä se ylentää,
Sydäntä lämmittää,
Henkeä elvyttää,
Onnea tuo!

Kotona, kirkossa
Jouluna juhlitaan;
Syntyä suurinta
Riemuiten muistetaan;
Jesuksen seimellen
Hengessä jokainen
Kiitosta veisaten
Riennämme taas.

LOISTA, JOULUTÄHTÖNEN.

(1900.)

Loista, joulutähtönen,
Loista kirkkautta Herran
Ihanasti viime kerran
Tällä vuosisadalla,
Ajan kilparadalla!

Loista, joulutähtönen,
Toivontähtenäkin loista,
Mielten masennusta poista,
Loista elvytystä niin
Aikoihin myös tuleviin!

Loista, joulutähtönen,
Lapsille ja vanhemmille,
Köyhille ja rikkahille,
Neuvo pelastuksen tie,
Mikä oikeahan vie!

Loista, joulutähtönen,
Loista „joulupukillenki“,
Jotta raitis, puhdas henki
Siinä aina asustais,
Nuorisoa innostais!

JOUTUPA-JOULU.

(1901.)

Joutupa joulu,
Juhlien juhla,
Toivon tuntu
Tähtien!
Loppuhän väpö
Vuos-sadan uuden
Tä ässänsä
Esimäinen.

Joulu, se joulu,
Vaikk' olet vanha,
Ain' olet armas,
Ain' olet uusi.
Lämpesi kestä,
Lämpösi riittä,
Ainainen sulla
On ihannus!

JOUTUIPA JOULU.

(1901.)

Joutuipa joulu,
Juhlien juhla,
Toivottu tuttu
Taivahinen!
Loppuhun vaipuu
Vuos'sadan uuden
Tää ajastaika
Ensimäinen.

Joulu, sä joulu,
Vaikk' olet vanha,
Ain' olet armas,
Ain' olet uus'!
Lempesi kestää,
Lämpösi riittää,
Ainainen suulla
On ihanuus!

Haihduta, jouluku,
Haikea huoli,
Muuksa murhe
Mielistä pois!
Ett' ilovirret
Vielä kuin ennen
Kansamme suusta
Kaikua vois!

Oi, jalo jouluku,
Meille ja muille
Tähtesi kirkkaan
Loistella suo!
Nuoret ja vanhat
Seimelle saata,
Vie valon Herran
Jesuksen luo!

JOULUPUKKI.

Kukapa tuntis joulupukin hakaa?
Salainen siimes on se viidakon,
Siell' etsii joulupukki varaston,
Kepsahtaa kyliin aina vuoden takaa.

Hän lapsukaisten ystävä on vakaa:
Kun joulukuusi juhlaavaloss' on,
Lyykistyy oven taa hän piilohon,
Ja ilomielin lahjojansa jakaa.

Puuhevon pulskan Paavolle hän suistaa,
Ja Leenan kaulaan liina luikahtaa,
Katrille kaunis kuvakirja luistaa,

Ja Ollin osaks sukset suikahtaa;
Näin joulupukki lapsosia muistaa,
Ja siimekseensä sitten puikahtaa.

JOULUHOMMIA.

Joutuipas se armas joulu
Iloks ihmislasten,
Lopetettiin äsken koulu
Juhlaks' vartavasten.
Kynttilöidyn kuusen luona
Leikkiä me löimme,
Siellä niinkuin mennä vuonna
Namusia söimme.

Nyt on meillä jokaisella
Joulupuuhat työnä.
Varhain oomme valvehella
Sitten jouluyönä,
Isä ajaa, Hoppa laukkaa,
Taivaan tähdet loistaa,
Valo välkkyilee jo kaukaa
Kirkon ikkunoista.

Temppelissä selitetään
Joulun alkujuurta,
Mielihimme elvytetään
Tapahtumaa suurta.
Tuhansille sydämille
Koittaa valo Herran,
Kuin kedolla paimenille
Koitti yöllä kerran.

Siellä vanhus harmaa hapsi
Riemuvirteen ryhtyy,
Siellä isä, äiti, lapsi
Enkel'lauluun yhtyy:
Korkeuden Jumalalle,
Kunnia suur' olkoon,
Maassa rauha, ihmisille
Hyvä tahto tulkoon!

RIEMUJUHLA.

Joulu on,
    verraton
riemujuhla, joutunut.
Joulu tuo
    meille nuo
lahjat kalliit, kaivatut.

Ihanan,
    vihannan
joulukuusen luona me
jalossa
    valossa
ilo-iltaa vietämme.

Lapsonen
    pienonen
Betlehemin seimessä,

Hämpä, oi,
    joulun toi
Meille syntymällensä.

Jesuksen
    seimellen
joulu johtaa mielemme.
Jesuksen
    nimehen
pyhitämme juhlamme.

JOULULAULU.

On joulujuhla joutunut,
Ja armon aika alkanut,
Nyt lapset laulakaamme!
Kun kuninkaamme kultainen
On tullut luoksi lapsien,
Nyt iloitella saamme.

Hän tekee suuren armotyön
Ja poistaa pimeyden yön,
Ja lahjojansa jakaa.
Hän siunauksen meille suo
Ja apuansa aina tuo,
On ystävämme vakaa.

Tää kynttilöity kuusonen
Tuo meille muiston tuorehen
Sen valon valkamasta,

Mi lauhtumatta lempeään,
Suloisen valon säteitään
Lähetää taivahasta.

O Jesus, johda retkemme
Ja meidän elon hetkemme
Sinulle elää anna!
Kun kerran loppuu elon tie,
Luo autuaitten meidät vie,
Sun kotihisi kannaa!

JOULUKUUSEN LUONA.

Jo on joulu jontununna,
Ilojuhla ilmestynnä,
Juhla juhlia jalompi,
Yli muita mainiampi,
Siks' on pirtti puhdistettu,
Sali siivottu somasti,
Haettu havuinen kuusi
Korven viereltä komea ;
Siihen kynttelit kyhätty,
Valaistukset valmistettu,
Oksihin omenat pantu,
Namat naastisti sidottu,
Liput siinä liipottavat,
Hohtavat hopealangat.

Ympäri ylevän kuusen,
Luona loistavan närehen,
Lapset leikkiä pitävät,

Nuorukaiset notkuilevat,
Naiset kaikk' on naurusuulla,
Miehet mielellä hyvällä,
Vanhankin vakainen silmä
Ilostusta ilmaiseepi.

Syy on ihmisten iloita,
Syy on sykkiä sydänten,
Kun on ihme ilmestyynnä,
Johtotähti jouluyönä
Pimeyttä poistamahan,
Kansoja valaisemahan,
Syntisiä saattamahan
Ijäisen Isän kotihin.

JOULUNVIETTO.

Loistava on sali Hanna ja Heikki
Pyörivät ympäri joulupuun.
Siell' iso piiri ja hilpeä leikki,
Naurua, laulua täydeltä suun.
Rikkaus uhkuvi, puute ei haita,
Herkkuja pöytä on kukkuranaan;
Äiti on aulis, eik' isä saita,
Lahjoilla muistavat lapsosiaan.

Katsopas pirtissä Jussia, Riittaa:
Leikkivät paljailla oljilla vaan!
Hauska on heillä, he muista ei piittaa
Mutt' isä tutkivi raamattuaan.
Lamppu ja kyntteli nyt valon antaa,
Pois pärevalkea jouluna on.
Äiti jo pöydälle puuroa kantaa;
Syötyä kaikki he käy lepohon.

Aamulla varhain liike on tiellä,
Kansa se kirkkohon kiiruhtelee.
Kas sadat kynttelit loistavi siellä,
Kellot ne kutsuen kaikuelee.
Pirtinkin perhe on matkojen takaa
Rientänyt saarnaa kuuntelemaan;
Vaan saliss' ollehet, noo, nehän makaa
Viel' unen helmassa vuotehillaan.

KATOVUONNA.

(Joulun edellä.)

Taita leipäs isoovalle,
Raadollista holhoa,
Alastonta vaateta;
Turvaks' tule heikommalle,
Lähimmäises puolehen
Käännä katse leppyinen!

Kansalainen muista tätä!
Sulla nyt on tärkeä
Tähdellinen tehtävä:
Veljelläs on nälänhätä,
Leivänpalaa hällä ei,
Koska halla viljan vei.

Jos on sulla runsahasti,
Annat mielin lämpöisin

Siitä hälle runsaammin;
Jos on sulla niukemmasti,
Suonet siitä vähäisen
Avuks hädän alaisen.

Rakkahasta sydäimestä
Anna mitä antanet!
Kuivaa veljes kyynelet.
Nälän kauhista estä!
Tähän aikaan almus on
Joululahja verraton.

JOULURAUHA.

Joulu, joulu tullut on
Juhla armahainen!
Siitä riemu verraton,
Ilo autuainen.
Kiittäkäämme Jumalaa,
Isää taivaallista.
Kaiken hyvän jakajaa
Armons antimista!

Jesus, Jesus tullut on,
Ystävämme parhain;
Yöstä päivän valohon
Hän vei meidät varhain.
Jesus kun on ainiaan
Matka oppahamme,
Taivaallisen kotimaan
Kerran saavutamme.

Rauha, rauha tullut on,
Herran Henki Pyhä
Oikeahan uskohon
Vahvistaa meit' yhä.
Vaikka vainen maailma
Myrskyisenä pauhaa,
Sydämemme levossa
Nauttii joulurauhaa.

MUMMO JA PIKKU LOTTA.

Mummo kertoi satusarjan:
Kuinka Kekri kaitsi karjan;
Kuinka karhu kasken kaatoi,
Miehen mieliks huhdan raatoi;
Kuinka kettu viekasteli,
Toisten toiminnasta eli;
Kuinka jänö nauruun ratkes.
Ripsis ripsis huuli katkes;
Kuinka jättiläinen loikki
Suuren, syvän järven poikki;
Kuinka hölmö laati talon,
Säkissä vei siihen valon;
Kuinka ukko kiipes puuhun,
Hopsis kopsis hyppäs kuuhun;
Kuinka kohta itsekukin
Saapi nähdä joulupukin.

„Ompa kaiketi ne totta,“
Pilpatteli pikku Lotta.

Sitten mummo sivumennen
Virkkoi: „Olin miekin ennen
Lotan laisna
Lapsukaisna!“
Tuohon Lotta huusi jo
„Älkää, mummo, narratko!“

Mummo kertoi satunsa
Kuinka koki koki koki
Kuinka koki koki koki
Miehen miehen miehen
Kuinka koki koki koki
Tösten töstessä tti
Kuinka jäi naurun taks
Ripais ripais huuli koki
Kuinka jättäminen koki
Suuren syvän järven koki
Kuinka hölmö lasti taton
Säksä vei siihen valon
Kuinka ukko kipes puuhun
Lopais kopais pypäis kuuhan
Kuinka koki koki koki
Sapi nähdä joulupöytä
„Ompa kaiketi ne totta,
Pöytäni pikku Lotta.

Hemmoiteltu.

Kalle Kaljunen oli hänen nimensä. Mutta kun hän pienenä paitaressuna ollessaan sanoi olevansa Lalle, niin hemmoittelevat vanhemmat alkoivatkin häntä nimittää Lalleksi ja siksi hänen nimensä sitten jäikin.

Lalle oli rikkaiden vanhempain ainoa lapsi. Hän oli syntynyt samana jouluaattona, kun hänen isänsä oli saanut suuren rahasumman metsänsä myymisellä. Sitä pitivät kaikki lapselle suuren onnen ja rikkauden merkinä. „Siitä pojasta tulee rikas mies. Se on onnen poika. Sen pojan kelpaa elää maailmassa, sen ei huoli huolehtia huomenesta-“ Niin sanoivat naapurit ja kyläläiset. Niin uskoivat Lallen isä ja äiti. Pojasta oli tuleva rikas, kerrassaan rikas ja onnellinen.

Jo pienenä hemmoiteltiin Lallea, miten vain voitiin. Jos Lalle viskasi voileivän tahi sokeripalan laattialle, ei häntä siitä ojennettu. Jos hän tahallaan nakkasi hattunsa vesisaaviin tahi kenkensä maitokuppiin, niin naurettiin vaan pojan tempuille, mutta ei ojennettu.

Kun Lalle tuli kouluikään, oli hän haluton kouluun menemään. Ja vanhemmat sanoivat: „Miksikä rasittaisimme Lallea koulunkäynnillä. Tuleehan hän toimeen ilman sitä. Onhan hänellä varaa elää mielensä mukaan.“

Naapurin pojat vuoleksivat itselleen kaarna-laivoja ja puuhevosia, jopa isommat tekivät kelkkoja ja suksia. Semmoisista toimista Lalle vähän välitti. Hänelle ostettiin kaikki valmiina. Etenkin jokaisena jouluaattona, Lallen syntymäpäivänä, toi joulupukki suuren paljouden kaikellaista tavaraa. Siinä oli hevosia, rattaita, rekiä, pyssyjä, tinasotamiehiä ja kaikkea hyvää. Niiden ruhjominen ja murskaaminen oli Lallen paras huvitus. Jumalan antamaa suurinta joululahjaa, lasta Betlehemin seimessä, muistettiin vähän tai ei vähääkään.

Lalle kasvoi, tuli aikamieheksi, mutta kun hän ei ollut saanut mitään harjoitusta, ei hän mihinkään kyennyt. Hän vaan luotti siihen,

että hän oli rikas ja yhä rikkaammaksi tulisi kun kerran saapi periä isänsä.

Se aika joutuikin. Lalle tuli hänkin perheen isäksi. Elettiin muutamia vuosia tuhlavaisesti. Varat alkoivat vähetä. Vaimosen huomasi. Lalle nauroi, kun kuuli vaimonsa siitä mainitsevan. Eräänä kuumana kesäpäivänä ajoi Lalle metsäänsä katsomaan. Hän aikoi, kuten ennen isänsäkin, äkkiä rikastua metsän myymisellä. Hän sitoi hevosensa puuhun ja alkoi kävellä metsässä sen mukaan kuin veltostuneet jalkansa kannattivat. Pianpa hän väsyikin kömpiessään oksien ja vanhain latvasten yli, jotka enemmän kuin kolmekymmentä vuotta olivat siellä venyneet ja nyt olivat erinomaisen kuivia.

Lalle istahti kivelle, sytytti paperossin ja viskasi tulitikun pään maahan yhtä huolettomasti kuin kotonaankin.

Huh! Melkein silmänräpäyksessä tup-rahti kuiva katajapensas ja siitä risukko tuleen. Lalle huomasi vaaran. Vettä ei ollut saapuvilla. Hän rupesi huitomaan tulta sammuksiin. Mitä vielä! Siitä se vaan kiihtyi ja pian syttyi takkikin tuleen. Se täytyi heittää liekkeihin. Hevonen säikähti tätä mel-

lakkaa, riuhtasi itsensä irti ja laukkasi tyhjin rattaineen kotiin.

Saikähdys kotona ei ollut vähäinen. Paksu savu kohosi metsästä, jopa hulmusivat liekit pitkienkin kuusten ja mäntyjen latvoissa. Riennettiin hätään. Lalle oli toki toin tuskin päässyt palavasta metsästä maantielle ja lönttysi kotiin päin. Metsä riehui nyt suurena tulimerenä. Eikä tuli rajoittunut ainoastaan Lallen metsään, se poltti vielä laajat alat naapurienkin metsiä. Vasta yöllä saatiin tulen valta tukehtumaan koko kylän väen yhteisillä ponnistuksilla.

Huomasi nyt Lallekin että köyhyys oli auttamattomasti oven edessä. Oma metsä meni tuhaksi ja naapurit tahtoivat metsistänsä vahingon korvausta. Kotielämä muuttui kovin kurjaksi. Hän koetti ajatella pelastusta, mutta kun hänen henkiset voimansa olivat jääneet kehittämättä, ei hän kyennyt pitkälle ajattelemaan. Hän koetti työntekoa, mutta veltoiksi tottuneet kädet eivät saaneet mitään aikaan. Lalle oli onneton, sanomattomasti onneton. Hän ei voinut kestää vastoinkäymisen kovaa koetusta. Hän vaipui sairastuoteelle ja riutui siinä riutumistaan.

Oli taaskin joutunut jouluaatto. Naapurit

olivat sytyttäneet kynttilänsä joulukuusiin. Lallen kotona oli hämärä. Yksi ainoa kynttilä valaisi himmeästi huonetta. Kovaa kokenut vaimo ja kalpeat lapset seisoivat sairasvuoteen ääressä. Lalle tunsii loppunsa lähenevän. Hänen kätensä olivat ristissä, silmänsä puoliummessa ja hänen huulensa liikahelivat. Hän teki mitä ei ollut ennen tehnyt — hän rukoi hiljaisesti. Ja hiljainen rukous kuului korkeuteen, sieltä tuli elämän viimehetkeksi hengen valoa, sieltä pilkahti Betlehemin tähti.

„Tulkaa likemmä“, kuiskasi hän, „minä annan teille . . .“

„Annatko mitä meille joulua varten“, kysyi itkien vaimo.

„Joulua varten ja koko elämäänne varten annan teille kokemuksen, katkeran kokemuksen. Koko elämäni on ollut surkeaa erehdystä. Kavahtakaa sitä! Rikkaus oli onnettomuuteni. Työnteko ja Jumalanpelko . . . niissä onnellisuus. Jumala antakoon suuret vikani anteeksi! Onhan Vapah . . . taja syn . . . tynyt mi . . . nuakin var . . . ten . . .“

Hetkisen vaiti oltuaan hän kysyi: „Kuulitteko te . . .“

„Mitä?“

„Laulua . . . kuuluihan se selvästi: Kun-
nia olkoon Jumalalle kor . . . keu . . . des . . .
sa . . .!“

Hän ummisti silmänsä, eikä niitä enään
auaissut.

